

METROPOOL REGIO EINDHOVEN

Aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten

i.a.a. de Colleges van Burgemeester en Wethouders
van de deelnemende gemeenten

uw kenmerk

uw brief van

ons kenmerk

Datum

41769-41825\BMA\HLE

13 juli 2017

onderwerp

Eindrapport evaluatie bestuurlijke samenwerking
Metropoolregio Eindhoven

e-mailadres

b.marcus@metropoolregioeindhoven.nl

Geachte gemeenteraad,

Dit voorjaar is door adviesbureau Berenschot een evaluatie uitgevoerd van de bestuurlijke samenwerking van de Metropoolregio Eindhoven. Dit is conform de afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling, waarin is afgesproken dat per 1 januari het functioneren van de Metropoolregio en de samenwerkingsrelatie met het Regionaal Platform geëvalueerd zou worden. Het doel van deze evaluatie was het verkrijgen van inzicht in het functioneren van de bestuurlijke samenwerking. Uitgangspunt van de evaluatie was het verbeteren en versterken van de samenwerking, om daarmee de regionale ambities te realiseren. De evaluatie is begeleid door een bestuurlijke werkgroep¹.

Op 28 juni zijn het eindrapport en voorstellen voor het vervolgproces besproken in het Algemeen Bestuur. Eerder hebben wij u, na de informatiebijeenkomst van 21 juni jl., ter kennisname via de griffies het eindrapport en het concept procesvoorstel (met concept aanbiedingsbrief) doen toekomen. Naar aanleiding van de vergadering van het Algemeen Bestuur van 28 juni is het voorstel voor het vervolgproces gewijzigd: besloten is om een pas op de plaats te maken en eerst alle reacties van de gemeenteraden af te wachten, alvorens te starten met uitlijning van het vervolgproces.

./ Namens het Algemeen Bestuur bieden wij u hierbij het evaluatierapport met de aanbevelingen aan. In voorliggende brief is het (aangepaste) voorstel opgenomen voor behandeling en vervolg. Het rapport is ook te downloaden via onze website: www.metropoolregioeindhoven.nl/herijking

¹ De bestuurlijke werkgroep voor de evaluatie bestaat uit de volgende leden: Ton Dijkmans (Raadstafel21); Frans Stienen Helmond en lid van de voormalige commissie Ubachs); Helm Verhees (Deurne / Peelgemeenten); Piet Machielsen (Oirschot / Kempengemeenten); Anton Ederveen (Valkenswaard / A2-gemeenten); Wilbert Seuren (Eindhoven); Hans Gaillard (Son en Breugel / Stedelijk Gebied); Anton van Aert (voorzitter).

METROPOOL REGIO EINDHOVEN

Van de bestuurlijke werkgroep voor de evaluatie hebben wij vernomen dat de opdracht door Berenschot naar behoren is uitgevoerd. Wij hebben kennis genomen van het rapport en nemen de aanbevelingen ter harte. Het is van grote waarde dat de gemeenten, zowel de colleges als de raden, zich op een duidelijke wijze hebben uitgesproken over de verwachtingen en ervaringen met de nieuwe samenwerking.

Allereerst vinden wij het van belang om stil te staan bij de uitgangspunten die twee jaar geleden de basis hebben gevormd voor de inrichting van de nieuwe bestuurlijke structuur. We hebben samen ervoor gekozen om de samenwerking te focussen op enkele onderscheidende thema's die bijdragen aan het realiseren van de regionale ambities. De focus is gelegd op economie, ruimte en mobiliteit. Daarnaast hebben we er samen voor gekozen om de samenwerking niet meer in vaste bureaucratische structuren en processen te organiseren, maar deze in te richten op de inhoud van het vraagstuk. Deze transitie van het SRE naar de Metropoolregio Eindhoven ging daarom gepaard met grote veranderingen in de taken en aard van de samenwerking. Een bestuurlijke netwerksamenwerking op een beperkt aantal thema's moest nog uitgevonden worden. We hebben er destijds samen voor gekozen om ervaring op te doen in de praktijk en op basis daarvan tot doorontwikkeling en bijstelling te komen. Na een beperkte periode van twee jaar zijn de eerste ervaringen opgedaan. De evaluatie van de Metropoolregio Eindhoven zien wij dan ook in dat licht.

Conclusies evaluatierapport

In het rapport wordt gesteld dat het bestuurlijk netwerk samen met de triple helix aan kracht heeft gewonnen. Ook wordt de Metropoolregio door externe partners als provincie en rijk als collectiviteit gezien om mee in gesprek te gaan. De eerste resultaten zijn geboekt: de Bereikbaarheidsagenda, het Stimuleringsfonds, de regionale Detailhandelsvisie, de Integrale Strategie Ruimte, de ruimtelijke kansenkaart energie, maar ook het Logistiek Platform en de meerjarenfinanciering Brainport. De formele verantwoording richting gemeenten over het functioneren van de Metropoolregio is op orde. Ook wordt geconcludeerd dat de ondersteuning vanuit de uitvoeringsorganisatie van de Metropoolregio op orde is.

Daartegenover staat dat er in algemene zin weinig draagvlak is voor de samenwerking binnen de Metropoolregio Eindhoven. In het rapport worden stevige uitspraken gedaan betreffende het functioneren van de bestuurlijke samenwerking binnen de Metropoolregio. Zo wordt er geconstateerd dat er, ondanks de bereikte successen, een negatieve relatie is tussen de inspanningen die geleverd zijn en de bereikte resultaten. Doelen, ambities en daarmee de verwachtingspatronen van de deelnemende gemeenten lopen uiteen. Ook wordt opgemerkt dat de gekozen structuur en organisatie onvoldoende aansluiten bij de inhoudelijke doelstellingen en ambities.

Geconcludeerd wordt dat er te weinig betrokkenheid is (geweest) bij (de overgang naar) de nieuwe samenwerking binnen de Metropoolregio. De overgang van het SRE naar de Metropoolregio Eindhoven is wellicht te snel gegaan. Gebleken is dat de betrokken partijen (colleges, raadsleden en externe partners) niet dezelfde doelstelling hebben met de samenwerking. Bovendien wordt verschillend gedacht over hoe een netwerksamenwerking eruit zou moeten zien en wordt geconstateerd dat gemeenten beperkt in staat zijn om over hun eigen belang heen te stappen. Opvallend is dat de door alle gemeenten goedgekeurde Regionale Agenda in beperkte mate leidend is voor de samenwerking. Deze agenda leeft niet binnen bestuur, colleges en raden. Een belangrijke constatering verder is dat onduidelijkheid over rollen, taken en bevoegdheden ertoe leidt dat organen en gremia van de Metropoolregio Eindhoven afzonderlijk en als systeem onvoldoende functioneren.

METROPOOL REGIO EINDHOVEN

Aanbevelingen vervolgproces

De kritiekpunten zien wij als aanknopingspunten om een nieuwe impuls te geven aan de regionale samenwerking. Op basis van de voorgaande conclusies adviseert Berenschot:

1. Een fundamentele herijking (koersbepaling) van de samenwerking op inhoud en vorm.
2. Het doorvoeren van enkele 'quick wins': aanbevelingen voor verbetering van de huidige samenwerking.

Voor de herijking voorzien wij, conform het advies van Berenschot, een proces dat gericht moet zijn op het gesprek en de dialoog met en tussen de gemeenten over de inhoudelijke doelstellingen en ambities van de Metropoolregio Eindhoven. Om zo opnieuw koers te bepalen op de inhoudelijke thema's, het doel van de samenwerking en mogelijke differentiatie in schaalniveau en snelheid. Vervolgens zal gesproken moeten worden over de vorm van de samenwerking en het besluitvormingsproces.

In het eindrapport is tevens een overzicht gegeven van enkele 'quick wins'. Het merendeel van deze aanbevelingen zijn van meer fundamentele aard, die niet los kunnen worden gezien van het herijkingstraject. Deze willen wij dan ook in dat kader meenemen.

Met dit herijkingstraject zullen we starten nadat we de reacties van de raden hebben ontvangen. Dit traject zal op basis van de reacties van de raden verder worden uitgelijnd, inclusief de uitwerking van een stappenplan. Dit zal aan de orde komen in het Algemeen Bestuur van 1 november a.s.

Het streven is om uiterlijk in december 2018 met elkaar een nieuwe Regionale Agenda te kunnen vaststellen over de koers én de vorm van de intergemeentelijke samenwerking op het niveau van de Metropoolregio Eindhoven. Wij vinden het belangrijk dat deze herijking van de samenwerking gezamenlijk wordt doorlopen en dat het een gezamenlijke verantwoordelijkheid is om hieraan vorm en inhoud te geven. De Metropoolregio Eindhoven is tenslotte van ons allemaal.

Wij ervaren een urgentie, omdat zoals het rapport stelt, de samenwerking anders verder afbrokkelt. Tempo is van groot belang, maar tegelijkertijd zien wij het belang van een zorgvuldige inbreng van u allen in het gezamenlijke verbeterproces. Onderstaand vindt u de voorgestelde planning voor het vervolgproces.

1 oktober 2017	Uiterlijk reactie van de gemeenteraden
1 november 2017	Vergadering Algemeen Bestuur: - Bespreken reacties raden - Vaststellen stappenplan herijkingsproces
November 2017	Verdere uitwerking en start realisatie stappenplan herijkingsproces
13 december 2017	Vergadering Algemeen Bestuur - Voortgang proces
21 februari 2018	Vergadering Algemeen Bestuur - Voortgang proces
21 maart 2018	Verkiezingen
Mei - oktober 2018	Vervolg uitwerking Regionale Agenda met de nieuwe raden
12 december 2018	Algemeen Bestuur: Vaststelling nieuwe Regionale Agenda

METROPOOL REGIO EINDHOVEN

Besluitvorming gemeenten

Het evaluatierapport is een weergave van de gesprekken die door Berenschot zijn gehouden met alle stakeholders in de regio. Over het evaluatierapport zelf hoeft geen expliciete besluitvorming plaats te vinden. Echter, alle gemeenten zijn intensief betrokken geweest bij de evaluatie. Het rapport is een weergave daarvan. Daarom is het van belang dat u zich hierover kunt uitspreken. Het rapport is tenslotte de basis voor het vervolgproces.

Wij verzoeken uw raad om uiterlijk 1 oktober 2017 te reageren op het eindrapport met aanbevelingen van de evaluatie van de bestuurlijke samenwerking van de Metropoolregio Eindhoven. Uw reactie wordt betrokken bij de behandeling van het vervolgproces in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 1 november 2017.

Hoogachtend,

het Dagelijks Bestuur
van de Metropoolregio Eindhoven,

de voorzitter,

J.A. Jorritsma

de secretaris,

mevrouw drs. J. Wiggers